

Naudodamasi grafinės teksto interpretavimo programine įranga Boardmaker reikalui esant vaikams turintiems įvairiapusį raidos sutrikimą kuriu socialinio bendravimo įgūdžių instrukcijas, socialines istorijas. Naudojant šią priemonę galima taikyti pagrindinius ABA elementus. Pateikiame kai kuriuos pavyzdžius.

TEMA: „GERAI – BLOGAI“

Tikslai:

1. Vaiko supratimo apie tinkamą ir netinkamą elgesį formavimas.
2. Nepriimtino elgesio keitimo į priimtina skatinimas.

I etape vaikas kartu su suaugusiuoju parenka simbolių „gerai“ arba „blogai“ įvairioms vaikui būdingo elgesio situacijoms ir padeda šalia tinkamo arba netinkamo elgesio paveikslėlio.

II etape vaikas pats savarankiškai parenka simbolių „gerai“ arba „blogai“ situacijoms paveikslėliuose.

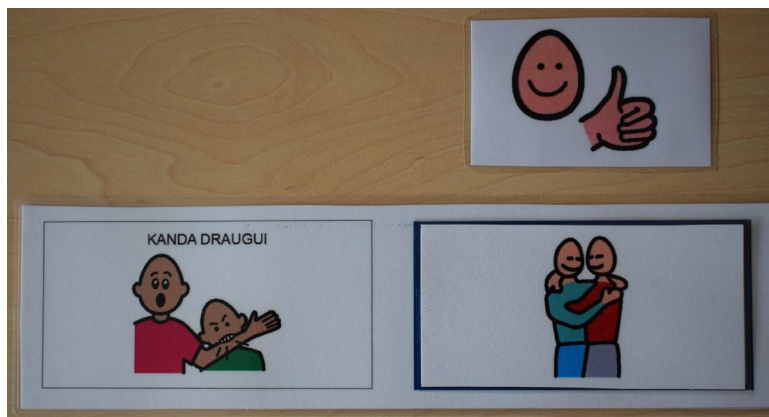
Sakome „Berniukas kanda draugui“. „Blogai“. Dedame simbolių „blogai“ arba vaikas savarankiškai parenka šį simbolių.

Dedame ženkliuką „Verkia“, sakome: „Draugas verkia. Skauda. Blogai.“

Dedame ženkliuką „Apsikabino“, sakome „Apkabina, sako „atsiprašau“. „Gerai“.

III etape simboliai „gerai“ – „blogai“ taikomi formuojant tinkamo elgesio įgūdžius bendraujant. Pavyzdžiui, jei vaikas įkanda draugui, sakome: „Tomas įkando Lukui. Blogai. Lukas verkia. Skauda.“ „Apkabink Luką“. Sakyk „atsiprašau“ (galima rodyti simbolius).

Tokiu pat principu vaikas mokomas suvokti ir keisti savo netinkamą elgesį įvairiose situacijose, kuriose vaikas turi sunkumų: neseka suaugusiojo, nereaguoja kviečiamas, pabėga, mēto daiktus, išsipurvina lauke, nemēgsta šukuotis, rauna gēles ir pan. Pratiname skirti tinkamą elgesį nuo netinkamo, įvertinti jį ženklais -,„gerai“, „blogai“, atpažinti savo tinkamą elgesį, juo pasidžiaugti.

Tikslas – elgesio mokymas, padedantis susidaryti naujiems įgūdžiams.

Naudojami simboliai „gerai“, „blogai“ arba parodomi judesiai „gerai“ (nykštys į viršų), „blogai“ (nykštys žemyn“).

I etapas. Pavadinama kortelėje pavaizduota situacija, pvz., „Berniukas mėto daiktus“. Parodomas simbolis „blogai“ arba judesys – nykštys žemyn (jei vaikas šį judesį jau supranta). Suaugusysis padeda simboli „Berniukas deda daiktus į lentyną“ šalia paveikslėlio „Berniukas mėto daiktus“ ir parodo simboli „gerai“ arba judesį – nykštys į viršų.

II etapas. Vaikas pats parodo simboli „blogai“ arba, jei geba, judesį „blogai“ kortelėje pavaizduotai situacijai „Berniukas mėto daiktus“. Savarankiškai parenka simboli „Berniukas deda daiktus į lentyną“ iš keleto situacijų simbolių ir padeda šalia paveikslėlio „Berniukas mėto daiktus“. Vaikas pakelia simboli „gerai“ arba parodo judesį „gerai“.

III etapas. Simboliai arba judesiai „gerai“ – „blogai“ bei vizualiniai paveikslėliai taikomi vaikui elgiantis netinkamai. Kai vaikas mėto daiktus, jam rodome kortelę „Berniukas mėto daiktus“ sakydami „Tomas mėto daiktus. Blogai“ (rodome simboli arba judesį „blogai“). Rodome simboli „Berniukas deda daiktus į lentyną“ ir kalbame „Žiūrėk, berniukas deda daiktus į lentyną“. „Gerai“ (rodome simboli arba judesį

„gerai“). „Tomas dės daiktus į lentyną. Tomas šaunuolis“. „Gerai“ (rodome simbolį arba judesį „gerai“). „Tomai, dėk knygą į lentyną. Šaunuolis. Gerai.“

Jei vaikas atlieka nors menkiausią daiktų tvarkymo veiksmą, džiaugiamės, paplojame, apdovanojame prizų.

Pagal individualiai vaikui parengtas situacijų korteles tokia pat seka bandome įveikti ir kitus vaikui būdingus sunkumus. Pavyzdžiui, vaikas dažnai išpila gėrimą, nesilaiko suaugusiojo, stumdosi, mušasi, nemėgsta šukuotis, gultis į lovą ir t.t.

Žodinės instrukcijos pateikiamos aiškiai, glaustai.

MUŠA

KLOJA LOVA

